

Sygn. akt III Ca 2006/16

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy
w następującym składzie :

Przewodniczący – Sędzia SO Andrzej Dyrda

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 10 października 2017 roku

sprawy z powództwa A. G.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 15 września 2016 r., sygn. akt I C 854/16

w przedmiocie zażalenia pozwanej

na rozstrzygnięcie o kosztach procesu zawarte w pkt 3 wyroku Sądu Okręgowego
w Gliwicach

z dnia 13 kwietnia 2017 r., sygn. akt III Ca 2006/16

postanawia :

1. **oddalić zażalenie;**

2. **zasądzić od pozwanej na rzecz powoda kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

SSO Andrzej Dyrda

Sygn. akt III Ca 2006/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym rozstrzygnięciem zawartym w punkcie 3 wyroku z dnia 13 kwietnia 2017r. Sąd Okręgowy w Gliwicach nie obciążył powoda kosztami postępowania odwoławczego w oparciu o art. 102 k.p.c. uwzględniając charakter sprawy, to jest to, że powód miał w niej status konsumenta oraz powoływane przez strony rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych rozstrzygających o podobnych roszczeniach.

Zażalenie na to postanowienie wniosła pozwana zarzucając naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 102 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że fakt, że powód jest konsumentem, a w sprawie występowały rozbieżności w orzecznictwie sądowym uzasadniają nieobciążanie go kosztami procesu jak również art. 98 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji, gdy w realiach niniejszej sprawy powinna zostać zastosowana norma

wynikająca ze wskazanego przepisu i stronę przegrywającą sprawę powinna zostać zobowiązana do zwrotu na rzecz strony wygrywającej kosztów postępowania odwoławczego.

Na tych podstawach wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenia w zakresie kosztów postępowania, tj. pkt. 3. wyroku i zasądzenia od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania odwoławczego oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na zażalenie powód wniósł o oddalenie zażalenia oraz zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powódki w istocie kwestionowało zastosowanie przez Sąd Okręgowy art. 102 k.p.c. Zgodnie z nim, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Przytoczona regulacja prawna, wprowadzającą odstępstwo od zasady odpowiedzialności za wynik procesu, winna być stosowana w wyjątkowych sytuacjach. Ocena, czy takie przesłanki wystąpiły powinna być zawsze dokonywana w całokształcie okoliczności, które uzasadniałyby odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1974 r., II CZ 223/73).

W doktrynie i orzecznictwie, jako okoliczności uzasadniające zastosowanie art. 102 k.p.c., wskazuje się te związane z samym przebiegiem postępowania, ale również dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony.

Nadto wskazuje się, że za zastosowaniem art. 102 k.p.c., przemawia również, obok okoliczności natury majątkowej i subiektywnej, również to, że strona wygrywająca korzystała ze stałej obsługi prawnej i nie poniosła dodatkowych nakładów na prowadzenie procesu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1972r., I PR 423/72).

Ocena tych okoliczności następuje z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego.

Sąd Okręgowy ferrując zaskarżone rozstrzygnięcie uznał, że za zastosowaniem art. 102 k.p.c. przemawia status prawny powoda oraz rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych rozstrzygających o podobnych roszczeniach.

Sąd Okręgowy rozpoznający to zażalenie uznał, że przytoczone okoliczności nie świadczyły o zaistnieniu przypadku rażącej niesprawiedliwości.

Powyzsza konstatacja jest o tyle istotna, gdyż jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 26 stycznia 2012r. (III CZ 10/12), a następnie potwierdził w postanowieniu z dnia 23 maja 2012r. (III CZ 25/12), ocena sądu, czy zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony, o którym mowa w art. 102 k.p.c., ma charakter dyskrecjonalny, oparty na swobodnym uznaniu, kształtowanym własnym przekonaniem oraz oceną okoliczności rozpoznawanej sprawy, w związku z czym w zasadzie nie podlega kontroli instancyjnej i może być podważona przez sąd wyższej instancji tylko wtedy, gdy jest rażąco niesprawiedliwa. (wskazana powyżej teza znajduje potwierdzenie także w następujących judykatach: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2012r., III CZ 17/12; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2012r., V CZ 2/12; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 22 lipca 2014r., I ACa 18/14). Niewątpliwie prezentowane powyżej stanowisko Sądu Najwyższego, ogranicza zakres rozpoznania zażalenia na postanowienie o kosztach procesu przez skład równorzędny Sądowi II instancji, a w konsekwencji „uszczupla” możliwość modyfikowania przez rozstrzygnięcia o kosztach postępowania odwoławczego, jedynie do przypadków, gdyż nieobciążenie lub obciążenie strony przegrywającej kosztami tego postępowania byłoby rażąco niesprawiedliwe. Sąd meriti uzyskuje tym samym dużą autonomię w kształtowaniu tego rozstrzygnięcia. Dysponentem więc odmiennego uregulowania obowiązku poniesienia kosztów postępowania odwoławczego pozostaje sąd rozpoznający środki odwoławcze (w tym przypadku apelację) co ich istoty.

Skoro zatem, jak wskazano powyżej nie zaistniał stan rażącej niesprawiedliwości, Sąd w ramach kontroli przyznanej na podstawie art. 394² § 1 k.p.c., nie był uprawniony do korygowania rozstrzygnięcia, które opierało się na uprawnieniu sędziego do zastosowania dyskrecjonalnej władzy sędziego.

Z powołanych powyżej względów, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji, po myśli art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i a rt. 394² § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. w związku z a rt. 397 § 2 k.p.c.

SSO Andrzej Dyrda